

Autor: Alexandr Dugin

Ideologická dimenze nadcházející války s Ruskem

Válka proti Rusku je v současnosti na Západě nejdiskutovanějším tématem. Momentálně jako pouhý návrh nebo možnost, který se ovšem v závislosti na rozhodnutích všech stran zúčastněných v ukrajinském konfliktu - Moskvy, Washingtonu, Kyjeva a Bruselu - může stát realitou.

Nechci se zde zabývat všemi aspekty tohoto konfliktu a jeho historií. Místo toho se pokusím o analýzu jeho hlubších ideologických kořenů. Mé pojetí nejzávažnějších událostí je založeno na Čtvrté politické teorii, jejíž principy jsem popsal ve stejnojmenné knize (kterou vydalo nakladatelství Arktos v roce 2012).

Proto nebudu válku Západu proti Rusku zkoumat z hlediska rizik, nebezpečí, nákladů či následků, ale pokusím se osvětlit její ideologický význam z globální perspektivy. Místo války samé (skutečné či virtuální) se budu zamýšlet nad jejím smyslem a podstatou.

Podstata liberalismu

Současný Západ má jedinou vládnoucí ideologii - liberalismus. Ten se objevuje v mnoha verzích, podobách či odstínech, jeho podstata je ale vždy stejná. Liberalismu je vlastní vnitřní, základní struktura, která se řídí následujícími axiomatickými principy:

Antropologický individualismus (jedinec je měřítkem všech věcí).

Víra v pokrok (svět směřuje ke světlejším zítřkům a minulost je vždy horší než současnost).

Technokracie (technický pokrok a jeho uskutečňování jsou považovány za klíčové kritérium při posuzování dané společnosti).

Eurocentrismus (euroamerické společnosti jsou přijímány jako standart pro zbytek světa).

Ekonomika jako osud (svobodná tržní ekonomika je jediný normativní ekonomický systém - všechny odlišné ekonomiky je nutno buď zreformovat nebo zničit).

Demokracie je vládou menšin (které se brání většině, vždy náchylné k pádu do

Nemáme v plánu zachránit liberalismus, jak si jeho teoretici plánují - naším cílem je zabít ho jednou a provždy.

totalitarismu či sklouznutí k „populismu“).

Střední třída je výlučným společenským činitelem a univerzální normou (bez ohledu na to, jestli jedinec tohoto statusu už dosáhl nebo k němu směřuje, jako příslušník „budoucí“ střední třídy).

Jednosvětový globalismus (lidské bytosti jsou v zásadě zaměnitelné, s výjimkou jejich individuální povahy – svět má být sjednocen na bázi individualismu a kosmopolitismu – jinými slovy, světoobčanství).

Tyto principy tvoří jádro liberalismu. Ten je spolu s fašismem a komunismem jedním z trojice z osvícenství vzešlých ideologií, které nabídly odlišné výklady ducha modernity. V průběhu 20. století liberalismus porazil své soupeře a od roku 1991 je jedinou, dominantní ideologií na světě.

Jedinou možností volby v království globálního liberalismu je ta mezi pravicovým liberalismem, levicovým liberalismem nebo radikálním liberalismem, včetně krajně pravicového, krajně levicového a ultraradikálního liberalismu. V důsledku toho funguje liberalismus jako operační systém celé západní civilizace a všech ostatních společností, které se nacházejí v její sféře vlivu. Liberalismus se stal společným jmenovatelem každého politicky korektního diskurzu a měřítkem určujícím, kdo bude připuštěn do hlavního politického proudu a kdo bude marginalizován nebo odmítnut a odsunut na (za) jeho okraj. Samo konvenční vědění se stalo liberálním.

Geopoliticky se liberalismus vyznačuje americentrickým modelem, jehož etnické jádro tvoří Anglosasové, založeném na transatlantickém euroamerickém paktu – NATO, které je základním stavebním kamenem systému globální bezpečnosti. Globální bezpečnost se stala synonymem bezpečnosti Západu a v neposlední řadě i bezpečností USA. Jak vidno, liberalismus není pouze jen ideologická, ale také politická, vojenská a strategická síla. NATO je od základu liberální a mimo obrany liberálních společností také vede expanzivní politiku šíření liberalismu.

Liberalismus jako nihilismus

Liberální ideologie obsahuje prvek, který zavinil jeho současnou krizi: liberalismus je ve svém jádru hluboce nihilistický. Soustava liberálních hodnot je neodmyslitelně spojená s hlavní zásadou liberalismu: nadřazeností svobody. Ta je ovšem liberální optikou vnímána jako *negativní*: je to „svoboda od“ (jako u J. S. Milla), a nikoliv svoboda k něčemu. Nejde zde o podružný detail, nýbrž o podstatu problému.

Liberalismus bojuje proti všem formám kolektivní identity a typům hodnot, projektů, strategií, cílů, metod atd., které jsou kolektivistické nebo přinejmenším neindividualistické. Proto Karl Popper – jeden z nejvýznamnějších teoretiků liberalismu – ve své knize *Otevřená společnost a její nepřátelé* tvrdí, že liberálové by měli bojovat proti jakékoli ideologii nebo politické filosofii (od Platóna a Aristotela až po Hegela a Marxe), která zastává pozici, že společnost má mít či hledat společný cíl, hodnoty nebo význam. (Za zmínku stojí, že tato kniha je osobní biblí George Sorose). V liberální či otevřené společnosti má být každý cíl, hodnota nebo význam

založen striktně na jednotlivci. Tak jsou nepřátelé otevřené společnosti (což je synonymum pro západní společnost po roce 1991, která se stala normou pro zbytek světa) jasně vymezeni: hlavními nepřáteli jsou komunismus a fašismus, ideologie zrozené ze stejné osvícenské filosofie, které však mají neindividualistický koncept ve svém jádru - marxismus třídu, fašismus národní stát a nacionální socialismus rasu. Příčina konfliktu liberalismu se zbývajícími dvěma alternativami modernity - fašismem a komunismem - je tedy vcelku zjevná. Liberálové se považují za osvoboditele společnosti od fašismu a komunismu, dvou hlavních permutací explicitně neindividualistických forem moderního totalitarismu. Zápas liberalismu, pokud na něj nahlížíme jako na část procesu likvidace neliberálních společností, poté dává celkem smysl. Liberalismus stvrzuje svůj smysl na základě samotného faktu existence ideologií, které otevřeně popírají jednotlivce jako nejvyšší hodnotu společnosti. Je očividné, čeho se tento liberální zápas snaží dosáhnout - osvobození od svého opaku. To, že svoboda je v liberálním pojetí negativní kategorií, není plně chápáno. Nepřítel existuje a je jasně vymezen. Tento fakt sám o sobě dává liberalismu jeho důležitou náplň. Je tu něco jiného než otevřená společnost a to samo o sobě stačí jako důvod k ospravedlnění boje za osvobození (od něčeho, v tomto případě jakékoli neindividualistické ideologie - pozn. DP).

Unipolární éra: nebezpečí vnitřního zhroucení

Když v roce 1991 padl poslední soupeř západního liberalismu, Sovětský svaz, někteří západní politologové, jako například **Francis Fukuyama**, vyhlásili **konec dějin**. Bylo to celkem logické. Protože byl poslední jasný nepřítel otevřené společnosti poražen, historie, tak jak byla charakterizovaná ve své moderní fázi - soupeřením mezi třemi politickými ideologiemi (liberalismem, komunismem a fašismem) o dědictví osvícenství, přestala existovat. V té době došlo ze strategického hlediska k události, kterou americký publicista **Charles Krauthammer** označil jako „**unipolární moment**“. Období mezi lety 1991 a 2014, v jehož polovině došlo k Bin Ládinovu útoku na budovy Světového obchodního centra, bylo érou globální dominance liberalismu. Jeho hlavní principy byly akceptovány všemi hlavními geopolitickými hráči, včetně Číny (na poli ekonomickém) a Ruska (tam jak v oblasti ekonomiky, tak i ideologie a politického systému). Všichni byli buď liberály, „rádoby“ liberály, „nehotovými“ liberály, nedostatečně liberálními liberály atd. Skutečných výjimek bylo minimum (Irán, KLDR). Svět se tak stal samozřejmě liberálním, v souladu s touto ideologií.

To patřilo mezi nejdůležitější okamžiky v historii liberalismu. Porazil své protivníky, ale zároveň o ně přišel. Liberalismus je v zásadě osvobození od všeho (a boj proti tomu), co není liberální (ať už v daném momentě nebo s potenciálem se takovým stát) - liberalismus tak svůj obsah a smysl získával díky svým protivníkům. Pokud se naskytne volba mezi nesvobodou (představovanou konkrétními totalitními společnostmi) a svobodou, mnozí volí svobodu, kterou však nechápou jako svobodu k něčemu, svobodu něco konat... Dokud existuje neliberální společnost, je liberalismus pozitivní. Svou negativní podstatu začne ukazovat teprve po svém vítězství.

Po svém vítězství v roce 1991 vstoupil liberalismus do fáze imploze (vnitřního zhroucení). Po porážce komunismu, stejně jako i fašismu, zůstal osamocen, bez jediného bojeschopného nepřítele. A to bylo okamžikem, kdy se začaly objevovat první vnitřní rozpory a kdy liberální

společnosti začaly usilovat o sebeočistění od zbývajících neliberálních prvků: sexismu, politické nekorektnosti, nerovnosti pohlaví, posledních zbytků neindividualistických dimenzí institucí jako stát či církve atd. **Liberalismus vždy potřebuje nepřítele, od něhož může osvobodit. Jinak ztratí svůj smysl a jeho implicitní nihilismus se stane očividným. Absolutní triumf liberalismu je jeho smrtí.**

Takový je ideologický význam finančních krizí z let 2000 a 2008. Za kolaps nové, výhradně na zisku založené ekonomiky (dle Edwarda Luttwaka *turbokapitalismu*) můžou právě její úspěchy, nikoli selhání.

Západ hledá nepřítele

Možná se ptáte, co má všechno tohle společné s (předpokládanou) nadcházející válkou s Ruskem? V této části se na to pokusím odpovědět.

Liberalismus v globálním měřítku stále zrychluje svůj postup, což je přinejmenším od roku 1991 nepopíratelný fakt. Nyní však začal proces jeho vnitřního zhroucení. Dostal se do mezního bodu a začal požírat sám sebe. Masové přistěhovalectví, střet kultur a civilizací, finanční krize, terorismus a vzestup etnonacionalismu jsou příznaky nadcházejícího chaosu. Ten ohrozí etablovaný pořádek – všechny jeho podoby, včetně té liberální. Čím úspěšnější liberalismus je, tím více urychluje svůj konec a konec světa v jeho současné podobě. Zde opět narážíme na nihilistickou podstatu liberální filozofie, s nicotou jakožto vnitřním (já)ontologickým principem svobody „od něčeho“. Německý antropolog **Arnold Gehlen** správně označil člověka za ‚nedostatečnou bytost‘ (**Mängelwesen**). Člověk sám o sobě není ničím – vše, co z něj činí lidskou bytost, pochází z kolektivu, společnosti, historie, národa a politiky. Pokud se tedy vrátí ke své základní podstatě, vše je pro něj zatemněno, nic nerozeznává. Za troskami pocitů, nejasných myšlenek a matných tužeb se skrývá propast. Virtualita subhumánních emocí je jen tenký závoj, za ním se je naprostá temnota. Toto explicitní poznání nihilistické povahy lidské přirozenosti je posledním velkým činem liberalismu. A to je koncem i těch, kteří liberalismus využívají ve svůj prospěch a kdo těží z jeho expanze – tedy elitní vrstvy globalistů. Při dosažení takového nihilismu se hrouť jakýkoliv řád, a ten liberální není výjimkou.

Aby liberální elity zachránily svoji vládu, musí učinit určitý krok zpět. Liberalismus opět získá svůj smysl jedině opětovnou konfrontaci s neliberální společností. Tento krok zpět je jediným způsobem, jak zachránit, to co zbývá ze současného řádu a jak zachránit liberalismus před sebou samým. **Zde vstupuje na scénu Putinovo Rusko.** Současné Rusko není protiliberální, ani totalitní, ani nacionalistické nebo komunistické, není však ani příliš liberální, plně liberálně-demokratické, dostatečně kosmopolitní či radikálně antikomunistické. V zásadě je na cestě k liberalismu, krok za krokem, uprostřed grasmciánského procesu (**transformismo**) přizpůsobování globální hegemonii a podstupující nezbytně nutné změny.

Nicméně v globální agendě liberalismu, představovaného USA a NATO, vyvstává potřeba dalšího aktéra, dalšího Ruska, který ospravedlní existenci liberálního řádu a poslouží k mobilizaci Západu, ohroženému vlastními vnitřními rozpory. To oddálí propuknutí

v liberalismu obsaženém nihilismu a tak zabrání jeho nevyhnutelnému konci. Proto tak zoufale potřebují Putina, Rusko a válku. Jde o jediný způsob, jak zabránit vypuknutí chaosu na Západě a zachránit to, co zbývá z jeho globálního a vnitřního řádu. **V této ideologické hře Rusko ospravedlňuje existenci liberalismu, pomáhá mu v jeho konsolidaci a globálním prosazení, protože představuje nepřítele, který dává smysl boji za otevřenou společnost.** Radikální islám, jak ho představuje například Al-Káida, byl dalším kandidátem na tuto roli, avšak pro to, aby se stal skutečným nepřítelem, postrádal dostatečnou sílu. Splnil svou roli nepřítele liberalismu, avšak pouze v regionálním měřítku. Poskytl záminku pro intervenci v Afghánistánu, okupaci Iráku, svržení Kaddáfího nebo vyvolání občanské války v Sýrii, ovšem obecně se ukázal být příliš ideologicky primitivním a slabým než aby představoval pro liberály skutečnou výzvu potřebné velikosti.

Rusko je tradičním geopolitickým soupeřem Anglosasů a mnohem těžším protivníkem. Do požadované role se nadmíru hodí, protože vzpomínky na studenou válku jsou stále živé a nenávisť k Rusku lze poměrně snadno rozdmýchat jednoduchými prostředky. Proto myslím, že válka s Ruskem je reálnou možností. Je ideologicky nezbytná jako poslední možnost oddálení konečného zhroucení liberalismu. Je to onen potřebný „krok zpět“.

Liberalismus - boj o záchranu

Když vezmu do úvahy různé úrovně ideologické dimenze potenciální války s Ruskem, považuji za nutné zdůraznit následující:

Válka s Ruskem pomůže oddálit nadcházející globální chaos. Většina zemí světa, která je zapojena do globálního liberálního ekonomického systému, sdílí zásady a instituce liberální demokracie a je buď závislá nebo přímo kontrolována Spojenými státy a NATO se spojí do *jednotné fronty* liberálního Západu v jeho tažení proti antiliberálnímu Putinovi. To pomůže utvrdit liberalismus jako *pozitivní* identitu v okamžiku, kdy se tato identita začíná rozpadat v důsledku projevování jeho nihilistické podstaty.

Válka s Ruskem posílí NATO a ze všeho nejvíc evropské členské země, které budou opět donuceny uznat americký supervelmocenský status jako pozitivní a užitečný a staré postoje studené války se už nebudou jevit jako zastaralé. Strach ze „zlých Rusů“ zažene Evropany opět do náruče ochránce a spasitele – USA. Následkem toho bude vedoucí úloha USA v rámci NATO znovu potvrzena.

Evropská unie se rozpadá, ale domnělá „společná hrozba“ Ruska by mohla předejít jejímu konečnému rozpadu a zmobilizovat unijní státy a národy k nadšené obraně evropských svobod a hodnot proti hrozbě Putinových „imperiálních ambicí“.

Kyjevská junta potřebuje válku k zakrytí a ospravedlnění svých přečinů během majdanských protestů, které se děly jak na legislativní, tak i ústavní úrovni a které jí umožnily dočasně pozastavit demokratické mechanismy (ztěžující vládu Kyjeva nad jihovýchodními, vesměs proruskými oblastmi země), prosadit autoritu Kyjeva a nacionalistický pořádek mimoparlamentními prostředky.

Jedinou zemí, která o válku nestojí, je Rusko. Putin však nemůže nechat zemi s napůl ruským obyvatelstvem a řadou proruských oblastí napospas radikálně protiruské vládě v Kyjevě.

Pokud by to dovolil, byl by odepsaný jak na mezinárodní, tak i domácí úrovni. Proto neochotně přijme válku. A jakmile na tuto cestu nastoupí, Rusko nebude mít jinou volbu, než v této válce zvítězit.

Nechci spekulovat ohledně strategických aspektů nadcházející války, to přenechám povolanějším analytikům. Místo toho bych rád zformuloval některé myšlenky dotýkající se ideologické dimenze tohoto konfliktu.

Ideologická manipulace s Putinem a Ruskem

Smyslem této války proti Rusku je v zásadě poslední pokus globálního liberalismu zachránit se před vnitřním zhroucením. Proto liberálové potřebují definovat Putinovo Rusko ideologicky – což samozřejmě znamená identifikovat ho jako nepřitele otevřené společnosti. Seznam moderních ideologií má však pouhé tři položky: liberalismus, komunismus a fašismus. Do liberálního tábora zjevně patří všichni účastníci konfliktu s výjimkou Ruska (USA, členské země NATO, Euromajdan/kyjevská junta). Zbývají tak komunismus a fašismus. A tak je Putin vykreslován jako „neosovětský revanšista“, a „symbol návratu KGB“. Takovýto obrázek je servírován té nejstupidnější vrstvě západní veřejnosti. Je však pravdou, že některé prvky vlastenecké reakce vycházející z proruské a protibanderovské části populace (např. obrana Leninových soch, Stalinových obrazů a památníků sovětské účasti ve 2. světové válce) však mohou tyto označení v očích veřejnosti podporovat. Jelikož nacismus i fašismus jsou Putinovi a realitě moderního Ruska příliš vzdáleny, poslouží lépe při vykreslování obrazu pomalu vznikající Říše zla ruský nacionalismus a imperialismus. Proto je z Putina dělán „radikální nacionalista“, „fašista“ (univerzální, totálně vyprázdňené označení – pozn. DP) a „imperialista“. To bude na mnoho lidí na Západě fungovat. V rámci této logiky může být Putin zároveň fašistou i komunistou a tak může být vykreslován i jako nacionální bolševik (i když toto označení může být pro postmoderní západní veřejné mínění přespříliš komplikované).

Je zcela evidentní, že Putin ve skutečnosti není ani komunista, ani fašista, ani oboje zároveň. Je politickým pragmatikem v oblasti mezinárodních vztahů – to je důvodem, proč obdivuje Henryho Kissingera a ten o něm má na oplátku také vysoké mínění. **Putin nemá absolutně žádnou ideologii.** Přesto ale bude donucen přijmout ideologický rámec, který mu byl přidělen. Nemá žádnou volbu. Taková jsou ale pravidla hry. V dalším průběhu této války proti Rusku bude Putin vykreslen v tomto světle, a to je nejzajímavější a nejdůležitější aspekt celé situace.

Hlavní myšlenkou, kterou se liberálové pokusí rozvinout při ideologickém definování Putina, bude jeho vykreslení jako přízraku minulosti, jako upíra, „který se opět vrátil“. Takové je logické odůvodnění pokusu odvrátit konečný krach liberalismu. **Hlavním poselstvím je, že liberalismus žije a je životaschopný, protože na světě přece jen stále existuje něco, od čeho je nutno osvobodit.** A tím subjektem, od kterého se liberalismus musí osvobodit bude právě Rusko. Cílem je jako první osvobodit Ukrajinu a poté Evropu (a zbytek lidstva), která budou podobně jako Ukrajina líčena, že je ohrožována Ruskem. Ve finále bude řečeno i Rusku, že se musí zachránit před jeho vlastní neliberální identitou. Nepřítel tedy máme a ten poskytuje liberalismu jeho *raison d'être*. Rusko je předloženo jako nepřítel z předliberální éry

přenesený do současnosti. Bez podobné hrozby je liberalismus mrtvý, a jím vytvořený pořádek i všechno ostatní se rozplyne a zanikne. S existencí této hrozby získá umdlévající obr globalismu novou životní sílu. Rusko je zde, aby spasilo liberály.

Aby se však tento scénář mohl odehrát, je potřeba Rusko pasovat do role jakési předliberální síly. Musí být entitou buď komunistickou, fašistickou nebo snad nacionálně bolševickou. Taková jsou ideologická pravidla hry. Proto je v boji s Ruskem, nebo jeho zvažování či rozhodnutí se do něj nepouštět, obsažen i skrytější úkol – vmanipulovat Rusko do dané ideologické pozice. To se bude dít zvenčí i zevnitř. Pokusí se přinutit Rusko, aby přijalo buď komunismus nebo ultranacionalismus nebo s ním prostě budou nakládat tak, jako by to udělalo. Je to pokus o manipulaci.

Postliberální Rusko: První válka Čtvrté politické teorie

Závěrem navrhuji následující:

Musíme vědomě odporovat jakýmkoliv pokusům o vykreslování Ruska jako *předliberální mocnosti*. **Nesmíme liberálům umožnit, aby odvrátili svůj rychle se blížící konec. Namísto toho, abychom jim pomáhali ho oddálit, musíme pracovat na jeho urychlení.** Abychom toho dosáhli, musíme Rusko prezentovat ne jako předliberální entitu, ale jako *postliberální revoluční sílu*, která bojuje za alternativní (nikoli liberální) budoucnost pro všechny národy světa. Tato ruská válka se nepovede pouze za ruské národní zájmy, ale i za spravedlivější, multipolární uspořádání světa, za skutečnou důstojnost a skutečnou, pozitivní svobodu – nikoli (*nihilistickou*) „svobodu od“ ale „svobodu k“. **V této válce Rusko pozvedne prapor obránce Tradice, organických konzervativních hodnot a vystoupí jako skutečný osvoboditel od otevřené společnosti a jejich pánů - globální finanční oligarchie.** Tato válka nebude vedena proti Ukrajině nebo určitým částem ukrajinského lidu. Stejně tak ani proti Evropě. Bude vedena proti liberálnímu (ne)řádu. **Nemáme v plánu zachránit liberalismus, jak si jeho teoretici plánují - naším cílem je zabít ho jednou a provždy.** Modernita byla vždy od základu špatná a nyní se nacházíme v konečném stadiu její existence. Pro ty, kteří vědomě nebo nevědomě ztotožnili svou existenci a osud s modernitou, tu bude znamenat *konec*. Avšak pro ty, kdo jsou na straně věčné pravdy a Tradice, víry a duchovní a nesmrtelné lidské podstaty to bude *nový začátek*, Absolutní začátek.

Nejdůležitějším bojem dneška je boj za Čtvrtou politickou teorii. Ta je naší zbraní a s její pomocí zhatíme cíl liberálů vmanipulovat Putina a Rusko do pozice, v jaké si ho přejí a tím pádem utvrdíme Rusko jako *první postliberální mocnost*, bojující proti nihilistickému liberalismu v boji za otevřenou, multipolární a skutečně svobodnou budoucnost.

Článek Alexandra Dugina *The War on Russia* byl převzat ze stránek Radix Journal. V původní verzi vyšel na stránkách Open Revolt.